

#Compartim estiu. Què estem disposats a sostenir?

Publicat per [Interacció](#) [1] el 09/09/2026 - 10:50

Fa temps que allò que les polítiques i les institucions culturals produeixen, programen o conserven ja no sembla suficient per justificar-les. Els demanem que garanteixin drets, construeixin relacions, eixamplin la participació, sostinguin la creació i ajudin a interpretar un present cada vegada més difícil de llegir. Les entrevistes que hem anat recollint aquest estiu permeten fer una pregunta menys habitual: si esperem tot això de la cultura, què estem disposats a sostenir perquè sigui possible?

Aquest estiu hem anat guardant entrevistes que semblaven parlar de coses diferents. Museus, dansa, cinema, drets culturals, creació, tecnologia, ecologia, gentrificació, comunitat, pensament. Directors d'institucions, creadors, gestors, crítics i persones que treballen des de pràctiques comunitàries. No formen un debat organitzat ni comparteixen necessàriament diagnòstic. Posades en relació, però, algunes preguntes comencen a passar d'una entrevista a una altra.

Xavier Fina (1) situa la ciutadania, i no el mateix sector, com a destinatària final de la política cultural. Els professionals i les estructures culturals són necessaris, però la justificació última de la intervenció pública es troba en els drets culturals. **Oriol Picas (2)** arriba a un lloc semblant des d'una llarga trajectòria de gestió: els equipaments importen si són capaços de relacionar-se amb les persones i amb els territoris, i els públics importen si deixem de tractar-los com una classificació competitiva entre institucions.

Als Museus de Sitges, **Txema Romero (3)** parla de conservació i recerca, però també d'accessibilitat, salut, diversitat, educació, canvi climàtic i participació. **Jesús Navarro (4)** descriu el museu contemporani com una institució que conserva i genera coneixement i que, al mateix temps, es relaciona amb els públics, treballa des de la mediació i la cocreació i participa en la construcció cultural del seu entorn. **Lídia Fàbregas (5)** busca un equilibri entre la conservació patrimonial i la dimensió social del museu: conservar és també fer possible que allò rebut pugui ser transmès.

L'ampliació és considerable. També ho és la distància entre allò que esperem de les institucions i les condicions amb què han de fer-ho.

Pablo La Parra (6) ho mostra des d'un lloc poc espectacular i molt concret. La Filmoteca de Catalunya reforça la preservació com un dels seus pilars i incorpora un laboratori de duplicat fotoquímic. Quan determinades tecnologies deixen de ser rendibles per al mercat, mantenir-les significa preservar també coneixement, equipaments i capacitat tècnica. Produir més cinema no resol què fem amb el cinema que ja tenim ni com garantim que continuï sent accessible en el futur. Sostenir comença aquí per evitar una pèrdua.

María José Cifuentes (7) es troba amb una situació gairebé inversa. El Mercat de les Flors ha de deixar temporalment el seu edifici i aquesta absència física obliga a reforçar complicitats, coproduccions i circulacions amb altres espais. La institució apareix menys com un contenidor que com una xarxa. També la creació necessita continuïtat: una obra produïda necessita circular i una trajectòria artística necessita temps, acompanyament i possibilitats de desenvolupament. Sostenir ja no és només preservar. És permetre que alguna cosa pugui continuar.

Aquesta continuïtat té persones al darrere. Fàbregas recorda l'engranatge que sosté quotidianament un museu: documentació, conservació preventiva, restauració, recerca, comunicació, educació, atenció al públic. «En un museu no només es pengen quadres», diu quan reivindica fer visibles aquestes professions. Al Morera el nou edifici ha multiplicat les possibilitats i l'activitat, mentre l'equip tècnic continua sent de sis persones. Navarro assenyala fins a quin punt la passió dels professionals acaba compensant sovint unes estructures insuficients.

També hi ha temps al darrere. **David Armengol (8)** parla de la investigació com el temps dedicat a una pràctica

abans que aquesta hagi de convertir-se en resultat. **Martí Sales (9)** explica una escriptura de cinc anys per a setanta pàgines i una voluntat de mantenir distància respecte de les tendències. Picas acaba la seva entrevista amb una demanda aparentment modesta: relacionar-se amb tothom i reivindicar la lentitud.

El temps també forma part de la infraestructura cultural, encara que rarament el comptabilitzem com a tal. Sostenir una pràctica pot voler dir donar-li temps abans de demanar-li resultats, preservar coneixements que no tenen rendiment immediat o mantenir equips capaços de fer allò que exigim a les institucions.

Els recursos no arriben després de la política cultural. En formen part.

Quan la mirada passa dels resultats a les relacions, també canvia la manera d'entendre la participació. Fàbregas explica que, davant la dificultat perquè determinades comunitats migrades s'acostin al museu, la pregunta podria formular-se a l'inrevés. En lloc de decidir què han de venir a fer, preguntar-los què voldrien que el museu fes per a elles. Cifuentes planteja una inversió semblant quan defensa que obrir una institució no consisteix només a convidar persones com a públic, sinó també a facilitar-los l'accés a la creació.

Romero ho trasllada al relat museístic. Les col·leccions continuen sent la base, però les interpretacions no poden quedar fixades per sempre. Els Museus de Sitges impulsen espais participats amb comunitats territorials, professionals i persones vinculades emocionalment al patrimoni. El museu no és propietari del relat, però custodia un patrimoni i necessita escoltar les comunitats i treballar amb especialistes. La relació no substitueix el coneixement. L'obliga a entrar en conversa.

L'entrevista a **Eddy Laverde (10)** permet mirar-ho des de fora de la institució. Abya Yala havia nascut a Bogotà en un barri marginalitzat, a partir del teatre comunitari, la trobada entre veïns, el menjar compartit i l'organització col·lectiva. Després de migrar a Catalunya, Laverde reprèn aquella experiència amb dones migrades i la relaciona amb xarxes de suport, llengua, pertinença i economia social i solidària.

Aquí la comunitat no apareix com un públic que cal incorporar. Ja produeix cultura, coneixement, relacions i formes d'organització. La política cultural pot reconèixer-les, relacionar-s'hi o ignorar-les. No les crea des de zero. Sostenir una relació comença també per reconèixer que cap de les parts no hi arriba buida.

Aquesta diferència afecta la distribució de l'autoritat. Si les comunitats poden intervenir en els relats, en la creació i en la definició de les necessitats, obrir una institució ja no consisteix només a facilitar-hi l'accés. Obliga a decidir què es conserva, què es programa, quins coneixements compten i fins on una institució està disposada a deixar-se modificar.

Les entrevistes no coincideixen en la resposta. Romero manté juntes l'escolta de les comunitats i l'expertesa. Fàbregas defensa simultàniament conservació i funció social. Navarro reclama institucions poroses, capaces d'incorporar perspectives de gènere, inclusives, socials o descoloniales, i desconfia que una sola mirada pugui imposar-se com a explicació de tot. Compartir autoritat no elimina la necessitat de criteri.

Joan Maria Minguet (11) introdueix el risc que aquest mateix moviment d'obertura contingui el seu contrari. La institució pot incorporar una pràctica crítica i, en incorporar-la, neutralitzar-ne una part de la capacitat d'interpel·lació. Allò que havia qüestionat un ordre pot acabar formant part del relat amb què aquell ordre es legitima. Acol·lir la dissidència no garanteix conservar-ne la força.

Jordi Costa (12) situa la tensió en un altre punt. Revisar les exclusions produïdes pel cànon és necessari. Convertir aquesta revisió en una nova ortodòxia pot reproduir el mecanisme amb continguts diferents. Desfer un criteri heretat no ens estalvia haver de construir criteri.

Íngrid Guardiola i Núria Gómez Gabriel (13) desplacen la mirada cap a allò que queda fora d'aquests criteris. El gòtic, la monstrositat, l'ombra o l'objecte permeten observar què ha estat expulsat de la normalitat i quines violències han après a passar desapercebudes dins seu. Decidir què reconeixem implica també preguntar què hem deixat de veure.

Amb Sales, aquest límit deixa de ser només una qüestió de representació. Quan parla de Barcelona, habitatge i gentrificació, hi ha propietat, usos de la ciutat i capacitats desiguals per decidir qui pot quedar-s'hi. La contundència amb què reivindica formes d'acció directa assenyalava una distància que la cultura no pot donar per resolta: interpretar un conflicte no equival a tenir capacitat per intervenir-hi.

El conflicte arriba així a les condicions que distribueixen la capacitat d'actuar. **César Rendueles (14)** hi entra des de la tecnologia. Davant les explicacions que atribueixen a les màquines una força gairebé autònoma per transformar la societat, retorna la mirada a la propietat, el poder i el control. La pregunta és què fa una tecnologia, qui la controla, en quines condicions s'introdueix i quines transformacions produeix en les relacions de treball.

Yayo Herrero (15) amplia l'escala. La crisi ecosocial no és només un problema d'innovació o substitució tecnològica. També afecta les categories amb què hem après a imaginar una vida bona. Si qualsevol canvi apareix com una renúncia respecte d'una vida considerada desitjable, la transició queda atrapada en el llenguatge del sacrifici. Canviar les condicions materials implica discutir també dissenys, imaginaris i formes de vida.

La cultura ja costa de mantenir, aleshores, dins els límits d'un sector. Apareix en la manera com recordem, donem valor, interpretem la diferència, imaginem el futur o reconeixem un conflicte. Sostenir les condicions de la cultura comença a assemblar-se també a sostenir la capacitat col·lectiva d'interpretar allò que ens passa.

Amador Fernández-Savater (16) situa aquí una distinció especialment útil. Disposar d'informació o conèixer el discurs correcte no equival a haver elaborat una experiència. Conversar, dubtar, investigar, escoltar i relacionar allò que sabem amb allò que vivim requereix una dedicació que no pot delegar-se completament. La intel·ligència artificial apareix així dins d'un problema més ampli: què passa amb la nostra capacitat d'orientació quan deleguem cada vegada més processos d'elaboració.

Costa proposa l'esforç de comprendre formes culturals que ens resulten alienes abans de jutjar-les amb categories conegudes. Guardiola i Gómez Gabriel miren allò que la normalitat ha deixat a l'ombra. Herrero qüestiona els imaginaris que fan aparèixer unes formes de vida com a naturals i unes altres com a impossibles. Sales demana mirar cap enfora, cap al món compartit, abans de donar per resolta la funció del creador.

Aquestes operacions no garanteixen que prenguem decisions millors. Mantenen oberta una possibilitat més elemental: que alguna cosa que no vèiem es torni visible, que una certesa pugui ser discutida, que experiències que apareixien separades puguin posar-se en relació. Sostenir, al final, també pot voler dir no clausurar massa aviat les condicions que permeten pensar.

Potser ja no es tracta de continuar ampliant allò que demanem a la cultura, sinó de decidir què estem disposats a sostenir perquè pugui fer-ho. Les entrevistes no resolen aquesta decisió. La deixen oberta. Potser és aquí on la pregunta deixa de ser només cultural.

Les fonts d'aquest #Compartim

Aquest #Compartim s'ha construït a partir d'una selecció de disset entrevistes publicades durant l'estiu de 2026. Les hem llegit com un corpus: no per resumir-les ni per buscar-hi una resposta comuna, sinó per posar en relació preguntes, tensions i desplaçaments que apareixen des de llocs diferents de la cultura. Aquestes són les fonts que han fet possible la lectura.

1. Seglers, Txema (14/07/2026). [«Xavier Fina: "Crec en el caràcter emancipador de la cultura, i hem de posar les eines al servei de la ciutadania perquè això sigui possible"»](#) [2]. *CRÍTIC*.

2. Palau, Maria (23/07/2026). [«Oriol Picas: "El procés per aconseguir un objectiu cultural m'encanta"»](#) [3]. *El Punt Avui*.

3. Giménez, Pere (04/08/2026). [«Txema Romero: "El que lliga els Museus de Sitges és l'essència d'un patrimoni singular"»](#) [4]. *Cultura 21*

4. Planas Camps, Ricard (07/08/2026). [«Jesús Navarro: "El nou edifici del Morera ens permet desplegar totes les potencialitats d'un museu del segle XXI"»](#) [5]. *Bonart*.

5. Marginedas Sayós, Blai (04/08/2026). [«Lídia Fàbregas: entendre el passat per encarar el futur»](#) [6]. *Núvol*.

6. Salvà, Bernat (07/08/2026). [«Pablo La Parra Pérez: "La història del cinema és un tresor inabastable, amb moltes capes"»](#) [7] *El Punt Avui*.
7. Bordes, Jordi (17/07/2026). [«María José Cifuentes: "Hem d'estendre el cartell del Mercat fora de Barcelona"»](#) [8] *El Punt Avui*
8. La Capella (16/07/2026). [«David Armengol: "Pedra parla del que està succeint mentre està succeint"»](#) [9]. *La Capella / Tea-tron*.
9. Aznar, Laura (28/07/2026). [«Martí Sales: "Boicot, sabotatge i acció directa són les nostres armes. Amb discursos, tuits i 'manis' no n'hi ha prou"»](#) [10]. *CRÍTIC*.
10. Coronado Nadal, Laia (23/07/2026). [«Eddy Laverde: "L'organització comunitària també parteix de cuidar la terra"»](#) [11] *Jornal.cat*.
11. Serra, Montserrat (20/07/2026). [«Joan Maria Minguet: "Pasolini va arribar tan lluny, com a artista, que s'havia de morir"»](#) [12]. *VilaWeb*.
12. Sancho, Xavi (04/07/2026). [«Jordi Costa, periodista y jefe de exposiciones del CCCB: "Cuando el progresismo fomenta voces intolerantes, deja de ser progresismo"»](#) [13]. *El País Semanal*.
13. Milian, Àlex (05/08/2026). [«El feminisme gòtic segons Íngrid Guardiola i Núria Gómez Gabriel»](#) [14]. *El Temps*.
14. Pereda, Marcos (08/07/2026). [«César Rendueles: "La gran amenaza que tenemos en nuestro país para la democracia es una buena parte de los jueces"»](#) [15]. *Jot Down*.
15. Garcia, Gemma (29/06/2026). [«Yayo Herrero: "El discurs del sacrifici per a una transició ecosocial parteix de la idea falsa que la vida actual és meravellosa"»](#) [16]. *Directa*.
16. Elorduy, Pablo (12/07/2026; actualitzada 13/07/2026). [«Amador Fernández-Savater: "No cambiamos porque nos expliquen lo que está bien, cambiamos cuando algo toca el deseo"»](#) [17]. *El Salto*.
17. Granyer, Emma (29/08/2026). [«Ramon Godino: "Vaig començar a fer teatre per no haver de munyir vaques"»](#) [18]. *VilaWeb*.

Compartim les referències originals perquè cada lector pugui continuar aquest recorregut des de les fonts que han inspirat aquesta interpretació.

Categories: Compartim

Categories: Sèries editorials

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: treball cultural i professionals

Etiquetes: drets culturals

Etiquetes: pensament cultural

- [19]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2026/09/compartim-estiu>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

- [2] <https://www.elcritic.cat/entrevistes/xavier-fina-crec-en-el-caracter-emancipador-de-la-cultura-i-hem-de-posar-les-eines-al-servei-de-la-ciutadania-perque-aixo-sigui-possible-275612>
- [3] <https://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2661288-el-proces-per-aconsegir-un-objectiu-cultural-m-encanta.html>
- [4] <https://cultura21.cat/entrevistes/txema-romero-el-que-lliga-els-museus-de-sitges-es-lessencia-dun-patrimoni-singular-ubicat-en-un-espai-unic/>
- [5] <https://www.bonart.cat/ca/n/46983/jesus-navarro-el-nou-edifici-del-morera-ens-permet-desplegar-totes-les-potencialitats-dun-museu-del-segle-xxi>
- [6] <https://www.nuvol.com/art/lidia-fabregas-entendre-el-passat-per-encarar-el-futur-496665>
- [7] <https://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2660189-la-historia-del-cinema-es-un-tresor-inabastable-amb-moltes-capes.html>
- [8] <https://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2657662-hem-d-estendre-el-cartell-del-mercat-fora-de-barcelona.html>
- [9] <https://www.tea-tron.com/lacapella/blog/2026/07/16/david-armengol-pedra-parla-del-que-esta-succeint-mentre-esta-succeint/>
- [10] <https://www.elcritic.cat/entrevistes/marti-sales-boicot-sabotatge-i-accio-directa-son-les-nostres-armes-amb-discursos-tuits-i-manis-no-nhi-ha-prou-277553>
- [11] <https://www.jornal.cat/entrevista/39798/eddy-laverde>
- [12] <https://www.vilaweb.cat/?p=366472>
- [13] <https://elpais.com/eps/2026-07-04/jordi-costa-periodista-y-jefe-de-exposiciones-del-cccb-cuando-el-progresismo-fomenta-voces-intolerantes-deja-de-ser-progresismo.html>
- [14] https://www.eltemps.cat/article/67653/el-feminisme-gotic-segons-ingrid-guardiola-i-nuria-gomez-gabriel?utm_source=chatgpt.com
- [15] <https://www.jotdown.es/2026/07/cesar-rendueles-entrevista/>
- [16] <https://directa.cat/el-discurs-del-sacrifici-per-a-una-transicio-ecosocial-parteix-de-la-idea-falsa-que-la-vida-actual-es-meravellosa/>
- [17] <https://www.elsaltodiario.com/pensamiento/amador-fernandez-savater-batalla-pensamiento>
- [18] <https://www.vilaweb.cat/noticies/entrevista-ramon-gorino-sala-versus-glories/>
- [19] <https://interaccio.diba.cat/node/10592>